

**SPRAWOZDANIE ZA ROK 2023
Z REALIZACJI GMINNEGO
PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA
PRZEMOCY W RODZINIE
ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY
W RODZINIE NA LATA 2021 – 2024**

**Opracowanie:
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Cieszynie
Cieszyn, kwiecień 2024 rok**

1. Podstawa prawna Programu

- 1) Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej (tekst jednolity: Dz.U. 2024, poz. 424).
- 2) Ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity: Dz.U. 2023, poz. 2151).
- 3) Ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (tekst jednolity: Dz.U. 2023, poz. 2760 z późn. zm.).
- 4) Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 roku w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz.U. 2023, poz. 1870).
- 5) Uchwała Rady Miejskiej Cieszyna Nr XXIII/266/20 z dnia 26 listopada 2020 roku w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Cieszynie na lata 2021 – 2024.
- 6) Uchwała Rady Miejskiej Cieszyna Nr LV/660/23 z dnia 30 sierpnia 2023 roku w sprawie określenia trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy domowej.

2. Cel główny Programu

- 1) Celem głównym Programu było ograniczenie zjawiska przemocy w rodzinie i problemów z nim związanych na terenie gminy Cieszyn.
- 2) Cele szczegółowe:
 - a) Zintensyfikowanie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
 - b) Utrzymanie na dotychczasowym poziomie dostępności oraz zwiększenie skuteczności ochrony oraz wsparcia osób dotkniętych przemocą w rodzinie,
 - c) Zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc w rodzinie,
 - d) Zwiększenie poziomu kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

3. Wysokość środków na realizację Programu

Na realizację Programu przeznaczono kwotę w wysokości **208.917,63** złotych, w tym na:

- 1) Realizację kompleksowego programu wsparcia kobiet i dzieci będących ofiarami przemocy w rodzinie, w tym na prowadzenie placówki całodobowej dla ofiar przemocy domowej, kwotę w wysokości **49.300,00** złotych (środki z budżetu gminy, w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii Miasta Cieszyna na rok 2023 – dotacja dla Powiatu Cieszyńskiego, na realizację programu i prowadzenie Powiatowego Ośrodka Wsparcia dla Osób Dotkniętych Przemocą w Rodzinie);
- 2) Realizację programu wieloaspektowej pomocy psychologicznej i prawnej – zadanie polegające na świadczeniu usług specjalistycznych, w tym dla członków rodzin, w których występuje przemoc, realizowanego w ramach działań Centrum Profilaktyki Edukacji i Terapii „Kontakt”, kwotę w wysokości **154.000,00** złotych (zadanie to, nie było przeznaczone tylko dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie, ale obejmowało swoim działaniem rodziny, w których występują problemy, w związku z różnymi uzależnieniami oraz rodziny dotknięte różnymi dysfunkcjami społecznymi, problemami wychowawczymi, które mogą mieć lub miały eskalację, w stronę relacji mających charakter przemocy domowej (środki z budżetu gminy, w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii Miasta Cieszyna na rok 2023);
- 3) Podnoszenie kwalifikacji osób realizujących zadania, z zakresu przeciwdziałania przemocy, w tym członków Zespołu Interdyscyplinarnego, funkcjonariuszy Policji, członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i pracowników socjalnych (dwa szkolenia specjalistyczne), kwotę **3.900,00** złotych (środki z budżetu gminy, na zadania celowe z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej oraz w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii Miasta Cieszyna na rok 2023);
- 4) Obsługę organizowanych zadań, z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym obsługę Zespołu Interdyscyplinarnego, kwotę **487,00** zł na zakup głośników i telefonu bezprzewodowego wraz z bazą, kwotę **380,63** złotych na pokrycie kosztów delegacji, kwotę **669,00** zł na zakup krzesła biurowego, kwotę **181,00** zł na wymianę pieczętek (środki z budżetu gminy, na zadania celowe z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz środki z budżetu Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Cieszynie na rok 2023).

4. Realizacja Programu

- 1) Za realizację Programu odpowiedzialny był Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Cieszynie oraz Zespół Interdyscyplinarny do spraw przeciwdziałania przemocy domowej, we współpracy z instytucjami i organizacjami wchodzącymi w skład Zespołu;
- 2) Zadania zawarte w tabeli realizowane były również, w ramach zadań i programów własnych instytucji, placówek i organizacji pozarządowych.

1. Cel szczegółowy: Zintensyfikowanie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie		
Obszar: Profilaktyka i edukacja społeczna		
Działania	Wskaźniki	Realizatorzy/Partnerzy
1.1. Opracowanie i aktualizowanie diagnozy zjawiska przemocy na terenie gminy.	- liczba opracowanych diagnoz: 0	– Uniwersytet Śląski, – MOPS,
1.2. Organizowanie profesjonalnych szkoleń związanych z tematyką przemocy w rodzinie dla konkretnych grup odbiorców.	- liczba szkoleń: 2 szkolenia specjalistyczne dla członków Zespołu, GKRPA, pracowników socjalnych, dzielnicowych; 20 konsultacji z elementami instruktarzu z zakresu procedury „Niebieskie Karty” dla pracowników MOPS w Cieszynie, dla funkcjonariuszy policji-dzielnicowych, dla placówek oświatowych, Zespołu Poradni Psychologiczno-Pedagogicznych w Cieszynie oraz innych Zespołów Interdyscyplinarnych 1 prelekcja w ramach kursu samoobrony dla kobiet w gminie Cieszyn - liczba uczestników: 64	– MOPS, – Zespół,

<p>1.3. Realizowanie projektów edukacyjno-informacyjnych dla dorosłych, młodzieży, dzieci z zakresu zjawiska przemocy w rodzinie.</p>	<p>- liczba projektów: 46 projektów</p> <p>- liczba uczestników: 1654 uczniów, 1346 rodziców, 159 nauczycieli</p> <p>SP1: 11 projektów (warsztaty, pogadanki, zajęcia profilaktyczne, również w ramach programu Unplugged), w których wzięło udział 560 uczniów, 413 rodziców i 109 nauczycieli</p> <p>SP2: 14 projektów (warsztaty psychoedukacyjne, prelekcje, udział w konferencji, szkolenia, zajęcia profilaktyczne w ramach programu Unplugged, spotkanie z adwokatem), dla 483 uczniów i 483 rodziców</p> <p>SP3: 0 projektów</p> <p>SP4: 7 projektów (zajęcia profilaktyczne, prelekcje, pogadanki) w których wzięło udział 219 uczniów</p> <p>SP5: 8 projektów (warsztaty, zajęcia profilaktyczne, udział w konferencji) dla 79 uczniów, 49 nauczycieli oraz 450 rodziców</p>	<ul style="list-style-type: none"> – MOPS, – Zespół, – placówki oświatowe, – organizacje pozarządowe,
---	--	---

	<p>SP6: 4 projekty (zajęcia profilaktyczne w ramach programu Unplugged, warsztaty, prelekcje,) dla 138 uczniów oraz szkolenie dla pedagogów</p> <p>SP7: 0 projektów</p> <p>TPD: pogadanki z zakresu profilaktyki dla 130 uczniów</p> <p>CPEiT „Kontakt”: pogadanki profilaktyczne w ramach grupy socjoterapeutycznej dla dzieci i młodzieży dla 45 osób</p>	
<p>1.4. Udział w lokalnych i ogólnokrajowych kampaniach informacyjnych i edukacyjnych.</p>	<p>- liczba kampanii: 4</p> <p>kontynuacja kampanii „Stop Przemocy-Spróbujmy Inaczej” (Zespół)</p> <p>Konferencja „Kolory smutku, odcienie radości-uchwycone w obiektywie” (Zespół Poradni Psychologiczno-Pedagogicznych)</p> <p>Kampania Profilaktyczna „Revolution Train" warsztaty dla uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych</p>	<p>– MOPS, – Zespół,</p>

	Tworzenie lokalnych Polityk Ochrony dziecka przed krzywdzeniem w ramach projektu „Dziecko w Centrum”	
1.5. Prowadzenie poradnictwa i działań edukacyjnych służących wzmocnieniu wychowawczych i opiekuńczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie.	<p>- liczba placówek prowadzących poradnictwo: 11</p> <p>SP1: prowadzenie psychoedukacji, poradnictwa i konsultacji dla 101 rodziców</p> <p>SP2: poradnictwo wychowawcze dla 483 rodziców</p> <p>SP3: poradnictwo dla 5 rodziców</p> <p>SP4: poradnictwo i konsultacje dla 158 rodziców</p> <p>SP5: działania w ramach Zespołu Wychowawczego dla 11 rodzin</p> <p>SP6: poradnictwo dla 4 rodziców</p> <p>SP7: 0 porad</p> <p>TPD: prowadzenie specjalistycznej pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla 28 rodziców</p>	<ul style="list-style-type: none"> – MOPS, – Zespół, – organizacje pozarządowe, – placówki oświatowe.

	<p>POW: porady dla 4 osób</p> <p>CPEiT: 16 osób (warsztaty umiejętności wychowawczych dla rodziców)</p> <p>MOPS: 13 rodzin</p> <p>Zespół: 61 rodzin</p> <p>- liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny: 7 rodzin</p>	
<p>1.6. Prowadzenie poradnictwa i działań edukacyjnych w sytuacjach ujawnienia przemocy w rodzinie.</p>	<p>- liczba osób objętych pomocą: 250</p> <p>SP1: 5 osób</p> <p>SP2: 4 osoby</p> <p>SP3: 5 osób</p> <p>SP4: 1 osoba</p> <p>SP5: 3 rodziny</p> <p>SP6: 1 osoba</p> <p>SP7: 0 osób</p> <p>TPD: 0</p> <p>MOPS: 194 osoby</p>	<ul style="list-style-type: none"> - MOPS, - organizacje pozarządowe, - placówki oświatowe,

	CPEiT: 21 osób	
2. Cel szczegółowy: Utrzymanie na dotychczasowym poziomie dostępności oraz zwiększenie skuteczności ochrony oraz wsparcia osób dotkniętych przemocą w rodzinie		
Obszar: Ochrona i pomoc osobom dotkniętym przemocą w rodzinie		
Działania	Wskaźniki	Realizatorzy/Partnerzy
2.1. Funkcjonowanie Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.	<ul style="list-style-type: none"> - liczba posiedzeń Zespołu: 5 - liczba osób objętych pomocą Zespołu: 306 osób - liczba rodzin objętych pomocą Zespołu: 94 rodziny - liczba funkcjonujących grup roboczych: 61 - liczba posiedzeń grup roboczych: 68 	<ul style="list-style-type: none"> – MOPS, – Zespół, – grupy robocze, – organizacje pozarządowe
2.2. Stosowanie Procedury „Niebieskie Karty” przez uprawnione podmioty.	<ul style="list-style-type: none"> - liczba sporządzonych formularzy „Niebieskich Kart”- A: 66 50 „Niebieskich Kart”- A wszczynających procedurę w 2023 r. 16 „Niebieskich Kart”- A 	<ul style="list-style-type: none"> – Zespół, – grupy robocze, – MOPS, – KPP, – placówki oświatowe,

	<p>dokumentujących kolejne zdarzenia w rodzinie, w której już wszczęto procedurę (42 spisane przez KPP, 17 przez MOPS, 5 przez placówki oświatowe, 2 przez placówki ochrony zdrowia, 0 GKRPA)</p> <p>- liczba przeprowadzonych rozmów z osobami doznającymi przemocy: 53</p> <p>- liczba przeprowadzonych rozmów z osobami stosującymi przemoc: 42</p> <p>- liczba spraw zakończonych w wyniku ustania przemocy: 56 spraw</p> <p>- liczba spraw zakończonych w wyniku braku zasadności podejmowanych działań: 9 spraw</p>	
<p>2.3. Upowszechnianie informacji w zakresie możliwości uzyskania pomocy, w tym medycznej, psychologicznej, prawnej, socjalnej, zawodowej i rodzinnej.</p>	<p>- liczba opracowanych i upowszechnianych materiałów informacyjnych: 1</p> <p>rozprowadzenie ulotek kampanii „Stop Przemocy- Spróbujmy Inaczej</p>	<p>– MOPS, – Zespół, – organizacje pozarządowe, – placówki oświatowe,</p>
<p>2.4. Udzielanie pomocy socjalnej, finansowej i rzeczowej osobom dotkniętym przemocą w rodzinie.</p>	<p>- liczba osób objętych pomocą: 8 osobom (w 3 rodzinach) udzielono pomocy na podstawie ustawy o pomocy</p>	<p>– MOPS,</p>

	społecznej z przesłanki występowania przemocy w rodzinie.	
2.5. Zapewnienie bezpieczeństwa osobom dotkniętym przemocą w rodzinie w formie miejsc w całodobowych ośrodkach wsparcia.	<p>- liczba miejsc w POW: 19</p> <p>- liczba osób korzystających ze schronienia w POW: 8 osób (w tym 3 dzieci)</p> <p>liczba osobodni: 579 osobodni (dane dotyczą pomocy udzielonej mieszkańcom Cieszyna)</p>	<p>– Stowarzyszenie Pomocy Wzajemnej „Być Razem”</p> <p>– POW,</p>
2.6. Zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie indywidualnej pomocy prawnej w zakresie reprezentacji przed sądami.	<p>- liczba indywidualnych reprezentacji prawnych: 0</p> <p>- liczba i rodzaj spraw przeprowadzonych w ramach reprezentacji prawnych: 0</p> <p>- liczba osób objętych pomocą formie reprezentacji prawnej: 0</p>	<p>– MOPS,</p> <p>– Zespół,</p>
2.7. Organizacja i realizacja pomocy psychologicznej, prawnej i terapeutycznej dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie.	<p>- liczba placówek udzielających pomocy: 2 (POW, CPEiT)</p> <p>- liczba grup wsparcia: 1 (POW)</p> <p>- liczba dzieci i młodzieży korzystających z terapii pedagogiczno-</p>	<p>– MOPS,</p> <p>– Zespół,</p> <p>– organizacje pozarządowe,</p>

	<p>psychologicznej 4 dzieci (POW)</p> <p>- liczba dzieci korzystająca z opieki pedagogicznej 4 dzieci (POW)</p> <p>- liczba osób korzystających z pomocy prawnej: 90 osób w CPEiT</p> <p>- liczba osób korzystających z pomocy psychologicznej: 51 osób w POW i CPEiT</p>	
2.8. Prowadzenie telefonu zaufania dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie oraz o charakterze informacyjnym.	<p>- liczba przeprowadzonych rozmów: 18 rozmów dotyczących występowania zjawiska przemocy</p> <p>(telefon zaufania 33 851 29 29)</p>	<p>– Stowarzyszenie Pomocy Wzajemnej „Być Razem”,</p> <p>– POW,</p>
2.9. Zapewnienie bezpieczeństwa dzieciom krzywdzonym w trybie art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.	<p>- liczba dzieci, które zostały odebrane z rodziny w razie bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia w związku z przemocą w rodzinie: 1</p>	<p>– MOPS,</p>
3. Cel szczegółowy: Zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc w rodzinie		
Obszar: Oddziaływanie na osoby stosujące przemoc w rodzinie		
Działania	Wskaźniki	Realizatorzy/Partnerzy

<p>3.1. Stosowanie Procedury „Niebieskie Karty” przez uprawnione podmioty.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – liczba prowadzonych postępowań przez Wydział Kryminalny KPP w sprawach związanych z przemocą w rodzinach objętych procedurą: 15 – liczba zawiadomień skierowanych do Prokuratury Rejonowej: 2 – liczba wniosków skierowanych do Sądu Rejonowego: 29 – liczba osób skazanych prawomocnym wyrokiem w związku przemocą w rodzinie: 4 	<ul style="list-style-type: none"> – Zespół, – grupy robocze, – KPP,
<p>3.2. Podejmowanie działań wobec osób stosujących przemoc w rodzinie nadużywających lub/i uzależnionych od alkoholu</p>	<ul style="list-style-type: none"> – liczba spraw prowadzonych przez GKRPA wobec osób stosujących przemoc w rodzinie: 36 spraw – liczba osób, które podjęły terapię lub leczenie odwykowe: 16 osób – liczba spraw skierowanych do biegłych: 5 spraw 	<ul style="list-style-type: none"> – Zespół, – grupy robocze, – MOPS, – GKRPA, – KPP,
<p>3.3. Organizowanie pomocy psychologicznej i terapeutycznej dla osób stosujących przemoc w rodzinie.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – liczba programów psychologiczno-terapeutycznych: 1 – liczba uczestników: 7 osób, które ukończyły program (Gmina Cieszyn nie organizowała pomocy psychologicznej i terapeutycznej dla sprawców przemocy, Zespół kierował osoby do 	<ul style="list-style-type: none"> – MOPS, – Zespół, – Stowarzyszenie Pomocy Wzajemnej „Być Razem”,

	programów realizowanych przez Powiat Cieszyński)	
3.4. Rozpowszechnianie informacji oraz działania motywujące skierowane do osób stosujących przemoc w rodzinie do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych.	– liczba osób skierowanych do udziału w różnych formach wsparcia: 28 osób skierowanych do programu korekcyjno-edukacyjnego	– MOPS, – Zespół, – organizacje pozarządowe,
4. Cel szczegółowy: Zwiększenie poziomu kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.		
Obszar: Podnoszenie kompetencji służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.		
Działania	Wskaźniki	Realizatorzy/Partnerzy
4.1. Podnoszenie kwalifikacji członków Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, poprzez organizowanie i udział w szkoleniach, konferencjach, superwizji.	– rodzaj i liczba szkoleń: 9 szkoleń: „Przeciwdziałanie przemocy domowej - strategie postępowania w obszarze pomocy i interwencji- Procedura NK w świetle nowych przepisów”, „Szybkie i skuteczne sposoby radzenia sobie ze stresem w środowisku pracy”, uzyskanie przez członka Zespołu Certyfikatu specjalisty w zakresie środowiskowej pracy z dzieckiem i rodziną oraz ukończenie Studium Pracy	– MOPS, – Zespół,

	<p>z Dzieckiem Krzywdzonym, „Szkolenie dla Zespołów Interdyscyplinarnych i Grup Diagnostyczno-Pomocowych”, „Działania upowszechniające w obszarze deinstytucjonalizacji”, „Przeciwdziałanie przemocy domowej wobec dziecka oraz wdrożenie procedury "Niebieskie karty" w oświacie”, „Jak przeciwdziałać przemocy werbalnej”, „Ochrona przed krzywdzeniem - obowiązki szkoły, przedszkola, placówki oświatowej od 2024r”, „Przemoc wobec dzieci”,</p> <ul style="list-style-type: none"> – liczba konferencji i seminariów: 4 Ogólnopolska Konferencja „Wokół Przemocy, Krzywdzenia i Traumy”, Międzynarodowa Konferencja „Bezpieczeństwo dzieci i młodzieży w internecie”, Konferencja „Interdyscyplinarność warunkiem skutecznej pomocy-przemoc w rodzinie z problemem alkoholowym”, „Przestrzeń dla mediacji w szkole” – liczba uczestników szkoleń, konferencji i seminariów: 13 osób – superwizje: 0 członków Zespołu poddawało swoją pracę superwizji prowadzonej przez certyfikowanego superwizora zewnętrznego 	
--	---	--

<p>4.2. Podnoszenie kwalifikacji pracowników służb i instytucji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, poprzez organizowanie szkoleń, warsztatów, konferencji.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – rodzaj i liczba szkoleń: 3 – liczba uczestników szkoleń: 12 osób – liczba konferencji i seminariów: 1 – liczba uczestników konferencji i seminariów: 7 osób 	<ul style="list-style-type: none"> – MOPS, – Zespół, – organizacje pozarządowe.
--	--	--

WYJAŚNIENIE SKRÓTÓW

MOPS - Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Cieszynie

GKRPA - Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Cieszynie

KPP – Komenda Powiatowa Policji w Cieszynie

PCPR – Powiatowe Centrum Pomocy w Rodzinie w Cieszynie

POW – Powiatowy Ośrodek Wsparcia dla Osób Dotkniętych Przemocą w Rodzinie w Cieszynie

CPEiT – Centrum Profilaktyki, Edukacji i Terapii „Kontakt” w Cieszynie

Zespół – Zespół Interdyscyplinarny do spraw przeciwdziałania przemocy domowej w Cieszynie

ZPPP – Zespół Poradni Psychologiczno – Pedagogicznych

TPD – Towarzystwo Przyjaciół Dzieci

NPZ – Narodowy Program Zdrowia